

uit in de tijd te reizen, dan kan ik, op basis van de datum uit dat logboek, in het juiste tijdvenster, opgezocht en teruggebracht worden naar de oorspronkelijke tijd waaruit ik afkomstig ben.

Reizen naar de toekomst kunnen, volgens de huidige theorie, alleen maar worden uitgevoerd naar jaren die al wel hebben bestaan.'

Wende zit met verbazing te luisteren.

'Kom jij echt uit een tijd die voor ons nog moet aanbreken? Maar hoe ben je hier dan gekomen? En waarom kwam je naar deze tijd? Ben je gevlucht, omdat er iets gebeurde, in de tijd waarin je leefde?'

Stil heeft ze zitten luisteren, maar nu wil ze er nog meer van weten.

'Wil je terug naar je eigen tijd? Hoe gaat dat dan en wie komt je dan halen?'

Elvira begint te lachen.

'Een aantal van die vragen heb ik ook, maar ik zal je uitleggen wat ik ervan weet. Ik ben hier gekomen met dit apparaatje.'

Ze haalt het voorzichtig tevoorschijn en legt het voor zich neer.

'Hiermee kun je een tijdvenster instellen. Je kiest in welke tijd je wilt "aanleggen" of anders gezegd, je bepaalt hoe ver je in de tijd terug wilt gaan. Ik noem dit apparaatje gemakshalve "*de aanleg*". Het wordt gevoed door een hoge frequentie zonlicht, want zonlicht is altijd beschikbaar. Het getal dat je nodig hebt om het tijdvenster in te stellen, dus hoeveel tijd je teruggaat, kun je vooraf gemakkelijk uitrekenen en moet je hierin opgeven. Zie je wel? Ik zal je dat nog wel eens duidelijk uitleggen en laten zien. Daarna kun je het als een tijdsformule aflezen en als het moet, nog aanpassen al is dat wat lastig.'

Wende kijkt er naar met grote ogen.

'Is dit wat je ervoor nodig hebt?'

Elvira knikt en uit haar mantel haalt zij een identiek exemplaar en legt dit bij Wende neer.

'Hè? Twee? Ben je bang dat het soms hapert en is dit een reserve exemplaar?'

'Nee, deze is voor jou. Jij hebt jouw naam ook geschreven in het logboek van de Sterrenwacht.'

Wende schrikt en wil het apparaatje direct teruggeven. Maar Elvira weigert.

'Ja, echt! Je naam staat erin. Dat heb ik samen met die meneer gezien.'

Ik heb je naam aangewezen en gevraagd of hij wist wie deze persoon is. Hij vertelde me dat het een student is, die hier wel vaker komt, maar niet elke dag en vaak pas in de middag. Ik vroeg of ik hier mocht wachten en dat vond hij goed. Toen jij binnenkwam, wenkte hij je en wees hij naar mij. Je begrijpt dat ik heel blij was dat ik je al zo snel kon ontmoeten. Mijn reis hierheen is be-

doeld om jou de mogelijkheid te geven, je eigen tijdreizen te maken.'

Zij, Wende Westra, tijdreizen maken? Ze weet niet wat ze hoort. Waarheen dan en waarom?

'Doe maar rustig aan, Wende. Laat het eerst maar eens tot je doordringen. Je hebt er blijkbaar nooit over nagedacht of over gefantaseerd. Denk er goed over na en neem de tijd. Maak plannen en bereid je goed voor.'

Elvira staat op.

'Mijn plan is om morgen verder in de tijd terug te reizen. Mijn doel hier was om jou te ontmoeten en te spreken. Dat heb ik gedaan en daarmee is mijn missie voltooid. Let goed op het logboek van de Sterrenwacht en schrijf daarin steeds de aankomstdatum en tijd van je reis. Als je mijn naam daar niet meer ziet staan, ben jij verder in de tijd teruggegaan dan ik. Het beste kun je er voorlopig maar van uitgaan dat je deze tijd voor altijd zult verlaten en hier nooit meer zult terugkomen. Nooit meer!'

De woorden "*nooit meer*" maken diepe indruk op Wende. Ze hoort ze voortdurend als een echo klinken.

'Elvira, komen wij elkaar nog eens tegen?'

'Alleen morgen nog, voordat ik verder terugga in de tijd. Dan laat ik je precies zien hoe het apparaatje werkt en waar je op moet letten. Maar de kans op nog een ontmoeting is heel erg klein, Wende, bijna nul. Want we zijn vast niet op dezelfde plaats en ook nog eens in een heel ander tijdvenster.'

Elvira loopt de Sterrenwacht uit en zwaait vrolijk naar Wende, die zij in grote onzekerheid achterlaat.

Wende heeft wel eens gezien dat er in de Sterrenwacht een bijzonder boek ligt. Daarin zou haar naam staan? Ze probeert het tot zich door te laten dringen wat het betekent dat haar naam daarin staat. Heeft ze dat zelf ooit gedaan? Dat is toch onmogelijk. Ze kan het niet geloven. Ineens voelt ze weer dat onbestemde en beklemmende gevoel dat ze kreeg toen ze haar eigen handschrift herkende bij het kijken naar de uitwerking van het niet door haar gemaakte tentamen. Zou haar naam op eenzelfde manier in dat boek zijn gekomen? Dan begrijp ik dat ik daarvoor terug moet gaan in de tijd, realiseert ze zich. Wat betekent dit voor thuis? Moet ik Elvira vragen wat ze deed voordat zij vertrok? Ben ik dan hier zomaar verdwenen, opgelost in de lucht of zo? Wat moet ik mijn familie en vrienden hierover vertellen? Moet ik geld meenemen en kan ik daar wel wat mee? Welke kleren moet ik aantrekken om niet op te vallen? Mijn studies zijn dan wel zo goed als afgerond, maar ik vraag mij af of

mijn kennis wel van betekenis is voor mensen van vroeger? Waar kom ik terecht en wat moet ik daar? Wendes hoofd loopt over van vragen. Langzaam dringt ook het besef door dat ze alles wat ze nu heeft, zal kwijtraken. Wil ik dit wel en kan ik dit wel aan? Ook als ik nóóit meer terug kan naar deze tijd, naar nu...? Toch lijkt het haar een geweldige belevenis om te reizen naar vroeger tijden en daar deel van uit te maken. Het is een kans, die ze niet zomaar wil laten schieten. Daarbij komt haar kennis van de geschiedenis vast wel van pas.

Die nacht slaapt ze erg onrustig en wat vermoeid begint ze aan de dag. Als ze 's middags de Sterrenwacht binnenloopt, ziet ze dat Elvira een krant leest en deze weglegt als ze haar ziet.

‘Leuk, zulke informatie, nog op papier. En interessant wat er allemaal staat. Lieve Wende, ik wens je veel moed om je tijdreis te beginnen. Maak een paar leuke plannen en bereid ze goed voor. Dan kun je er heerlijk van genieten, ook al zijn de cirkels die je in de tijd maakt lastig te begrijpen. Bedenk steeds heel goed dat je de geschiedenis niet zult kunnen veranderen. Nergens! Op z'n hoogst kun je het tijdelijk misschien een heel klein beetje beïnvloeden. Kom mee, we gaan naar buiten.’

Elvira laat het selecteren van een tijdvenster zien en legt uit hoe ze de berekening van het getal maakt dat nodig is om een gekozen tijdvenster te selecteren.

‘Dit getal noem ik ook wel het “schuifgetal”. Makkelijk toch?’ glimlacht ze.

Als ze merkt dat Wende dit begrijpt, pakt ze haar apparaatje en laat zien hoe het getal moet worden ingevuld.

‘Ik heb al een plan gemaakt en een tijdvenster uitgekozen waar ik naar toe wil. Die tijd heb ik binnen, in het logboek, voor jou als een voorbeeld opgeschreven en die laat ik je ook hier zien.’

Wende heeft goed geluisterd naar de uitleg en kijkt belangstellend hoe Elvira het berekende getal in de aanleg zet.

‘Zie je hoe eenvoudig dit gaat?’ vraagt Elvira.

Wende maakt duidelijk dat ze het begrijpt.

Elvira kijkt tevreden.

‘Zie je dat de indicator groen is? Dan is er voldoende energie. Daar moet je altijd goed op letten. Ik schuif straks de aanleg, zie je wel? En dan vertrek ik. Dag lieve Wende, heel veel geluk en plezier. Zet ‘m op hoor!’

Bij die laatste woorden schuift Elvira de aanleg van het apparaatje opzij en laat Wende onthutst achter.